

Datum

Ons kenmerk 2008-52120

Onderwerp Investeringsimpuls TWIN-H; bouwen aan de toekomst van Noord-Holland

Bezoekadres

Houtplein 33

Haarlem

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de Statengriffier
mw. mr. C. Peters
Houtplein kamer 2031

Postadres

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel (023) 514 3143

Fax (023) 514 3599

Directie Beleid

Bijlage(n)

Behandeld door J.H. Damen

Telefoon (023) 514 4605

Uw kenmerk

E-mail damenj@noord-holland.nl

Geachte leden,

In 2004 besloten uw Staten tot een extra investeringsimpuls op het gebied van weg-
infrastructuur, openbaar vervoer-infrastructuur, sociaal-culturele infrastructuur en
milieu. Met de EXIN-H werden projecten versneld in voorbereiding en/of uitvoering
genomen en werden projecten van anderen mogelijk gemaakt of ten minste dichterbij
gebracht (Zuidas, West-Frisiaweg). Doel van de EXIN-H was dus vooral de oplossing van
een aantal knelpunten in de Noord-Hollandse samenleving (ver)snel(d) dichterbij te
brengen.

Sinds uw besluiten over de EXIN-H zijn de thema's duurzaamheid en klimaat hoog op de
politieke agenda gekomen. Daarnaast zijn er onderwerpen als bereikbaarheid, die ook na
de EXIN-H nog steeds grote investeringen behoeven. Wij hebben u daarom bij de
Lentenota 2008 voorstellen gedaan voor het instellen en financieel dekken van een 2^e
investeringsimpuls. In de discussie in uw Staten op 16 juni heeft u in grote meerderheid
positief gereageerd op deze voorstellen.

Middels een brief in mei (2008-30415) hebben wij u het volgende toegezegd: "Na het
zomerreces zal een voordracht inzake deze 2^e impuls aan uw Staten worden aangeboden.
Deze voordracht dient input te zijn voor een discussie in een open sfeer tussen uw Staten
en ons college over de te maken beleidsmatige keuzes. De uiteindelijke besluitvorming
dient plaats te vinden bij de behandeling van de begroting 2009 in november 2008"

Bijgaand sturen wij u de concept-Statenvoordracht over de 2^e investeringsimpuls en de aanvullende investeringsimpuls, die wij voortaan gezamenlijk zullen aanduiden als “TWIN-H; bouwen aan de toekomst van Noord-Holland” en een toelichting op de projecten die wij onder deze impuls willen opnemen.

Wij realiseren ons dat we van de Noord-Hollandse bevolking een beperkte verhoging in opcenten vragen. Belangrijk voor ons college is echter wel dat we de opcenten zo laag mogelijk wensen te houden. Wij zijn daar ook nu weer in geslaagd. Immers in vergelijking met de overige provincies hebben wij de laagste opcentenheffing en dat blijft ook na de voorgestelde verhoging zo. In bijlage 1 treft u een vergelijking.

Doelstelling van TWIN-H

Ons staat voor ogen een programma waarmee vanuit het oogpunt van kwaliteit en duurzaamheid en – waar relevant – zorg voor het klimaat, wordt geïnvesteerd in de bekende thema’s mobiliteit en bereikbaarheid (mobiliteitsmanagement) en sociaal-culturele infrastructuur en waarmee ook de problematiek in het landelijk gebied wordt aangepakt.

Aangezien de lasten van TWIN-H tot 2031 doorlopen is het wenselijk dat voor dit geld alleen duurzame investeringen worden gedaan en geen consumptieve uitgaven voor de korte termijn. Onder investering verstaan we niet:

- Het plegen van (achterstalling) onderhoud
- Uitbreiden van een bestaande regeling/bestaande begrotingspost
- Het dekken van een begrotingstekort
- Exploitatiekosten

Eerdere Besluitvorming

Bij de behandeling van de Lentenota 2008 op 16 juni 2008 heeft u de volgende besluiten reeds genomen t.a.v. de investeringsimpuls:

1. De voeding van EXIN-H te beperken tot het bedrag dat daadwerkelijk nodig is voor dekking van de (kapitaal)lasten bij volledige uitvoering van de plannen, nl. € 615 miljoen,
2. Van de daardoor vrijvallende middelen in 2009 en 2010 eerst € 10,1 miljoen te reserveren t.b.v. de dekking van de provinciale bijdrage aan het project A6-A9 van in totaal € 50 miljoen
3. De overige daardoor vrijvallende middelen (ca. € 300 miljoen) aan te wenden ter gedeeltelijke dekking van de lasten voor een 2e Impuls.

4. De extra ruimte die binnen de exploitatie gaat ontstaan als gevolg van de meeropbrengst MRB (ca. 146 miljoen) aan te wenden als gedeeltelijke dekking van de lasten voor een 2e Impuls.
5. De opcenten t.b.v. de 2e Impuls per 1 april 2009 met drie opcenten te verhogen.

Voorstel voor besluitvorming

In bijgevoegde Statenvoordracht worden een aantal aanvullende besluiten aan u voorgelegd om de 2e investeringsimpuls TWIN-H verder in te vullen:

1. Opcentenverhoging met één opcent ten behoeve van aanvullende projecten

In de brief van mei 2008 (2008-30415) en de Lentenota 2008 hebben wij aangekondigd dat wij streven naar een verdeling van de middelen over de volgende vier hoofdthema's:

- Wegen (40%)
- Openbaar vervoer (36%)
- Sociaal-culturele infrastructuur (12%)
- Groen (12%)

Daarnaast hebben wij aangegeven € 50 mln. te oormerken voor huisvesting van het ambtelijk apparaat.

Wij hebben geconstateerd dat hierdoor belangrijke thema's zoals duurzaamheid en klimaat buiten de boot dreigen te vallen. Daarom hebben wij in onze brief (2008-30415) een aanvullende impuls van ca. € 80 mln. bruto voorgesteld voor deze thema's. Wij stellen u voor deze aanvullende impuls te dekken vanuit een extra opcentenverhoging met één opcent vanaf 1 april 2009 tot en met 2031. Het thema van deze aanvullende impuls is verduurzaming.

De totale bruto beschikbare middelen komen hiermee op € 768,40 mln. Wij hebben, dekking gevonden voor de projecten die wij verderop toelichten. In totaal gaat het om een netto te investeren bedrag van € 496 mln.

2. Opzet en werking van de investeringsimpuls TWIN-H

Bij het starten van een nieuwe investeringsimpuls moet besloten worden hoe deze werkt: Hoe liggen de mandaten van PS en GS, hoe wordt er omgegaan met meevaller en tegenvallers?

Wij stellen de volgende uitwerking voor:

1. Er wordt een aparte reserve gevormd (in dit geval dus de Reserve TWIN-H)

2. Bij de daadwerkelijke aanvang van elk project wordt aan PS een voordracht met een uitwerking van het project voorgelegd.
3. Er komt een ambtelijke stuurgroep voor overal coördinatie
4. Verantwoording en rapportage over de voortgang vindt plaats in de reguliere P&C-cyclus (Programmabegroting, Lentenota, Najaarsnota en Jaarrekening)
5. Meevallers (lagere lasten bijvoorbeeld als gevolg van kosten die lager uitvallen dan geraamd of doordat projecten bij nadere uitwerking niet levensvatbaar blijken te zijn) komen ten gunste van de algemene middelen.
6. Tegenvallers worden opgevangen binnen het project. Als dat niet lukt worden tegenvallers binnen de portefeuille opgevangen.
7. Voor het opvangen van tegenvallers binnen het project huisvesting wordt door het college naar een oplossing gezocht.

Voor punt 1 t/m 4 wordt aangesloten bij de afspraken zoals die zijn gemaakt voor EXIN-H. Meevallers worden binnen EXIN-H besteed aan andere projecten. Wij willen de allocatie van meevallers niet beperken tot de investeringsimpuls, maar mee laten lopen in de integrale afwegingen rond de begroting. Daarom stellen wij voor dat meevallers ten gunste komen van de algemene middelen.

Tegenvallers worden in eerste instantie binnen het project opgevangen. Wij stellen voor om als dit niet lukt binnen de portefeuille naar een oplossing te zoeken. Voor het project huisvesting stellen wij voor hierop een uitzondering te maken omdat dit onderwerp geen relatie heeft met andere portefeuilles/budgetten.

3. Voorbereidingskrediet van € 10 mln.

Voor EXIN-H heeft u destijds een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 10 mln. Dit krediet was bedoeld voor voorbereidingskosten die nodig waren om te komen tot een projectvoorstel voor PS. De reden hiervoor was dat anders voor (de dekking van) ieder voorbereidend onderzoek etc. een apart Statenbesluit nodig zou zijn.

Ook nu vragen wij u een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. Dit voorbereidingskrediet maakt onderdeel uit van het totaalbedrag voor de investeringsimpuls. Indien een project een beroep doet op het voorbereidingskrediet wordt het gevraagde bedrag (bijvoorbeeld € 2,5 miljoen) in mindering gebracht op het gereserveerd bedrag voor het project (bijvoorbeeld € 100 minus € 2,5 = € 97,5 miljoen). Hierdoor blijft het totaal aan TWIN-H investeringen binnen de bandbreedte van € 496 miljoen. Het totaal aan voorbereidingskosten dat wordt gemaakt zonder dat er een goedgekeurd projectvoorstel van PS aan ten grondslag licht zal de € 10 mln. niet overschrijden.

Wij zullen de uitgangspunten hanteren ten aanzien van het voorbereidingskrediet:

1. Een éénmalig voorbereidingskrediet ad. € 10 miljoen komt ten laste van de bestemmingsreserve TWIN-H en maakt deel uit van de totale netto investeringsimpuls ad. € 496 miljoen.
2. Het voorbereidingskrediet wordt in mindering gebracht op het door Provinciale Staten beschikbaar te stellen investeringsbudget. De te maken kosten komen direct ten laste van het gereserveerd bedrag voor het project binnen het TWIN-H.
3. Ter dekking van het voorbereidingskrediet wordt tijdelijk € 10 miljoen uit het compartiment Te activeren projecten binnen de bestemmingsreserve EXIN-H onttrokken en gestort in de nieuw in te stellen bestemmingsreserve TWIN-H (per 1-1-2009). De wijze waarop de uitgaven ten laste van het voorbereidingskrediet in de thans voorliggende kasramingschema wordt verdisconteerd alsmede het moment waarop de € 10 miljoen in het EXIN-H wordt teruggestort, zal nader worden uitgewerkt.
4. Bestemming van het voorbereidingskrediet:
 - a. Het voorbereidingskrediet is bestemd voor extern in te huren deskundigheid en ondersteuning, zoals bijvoorbeeld het opstellen van haalbaarheidsonderzoeken en milieueffectrapportages, het organiseren en houden van workshops, publieksbijeenkomsten, advertenties, etc.
 - b. Het voorbereidingskrediet is bestemd voor kosten die gemaakt worden om een uitgewerkt projectvoorstel op tafel te leggen ten behoeve van het go-besluit door Provinciale Staten. Indien noodzakelijk voor een slagvaardige uitvoering kan bij uitzondering het voorbereidingskrediet bestemd worden ter voorfinanciering van uitvoeringskosten.
 - c. Indien een derde betrokken partij onvoldoende financiële armslag heeft voor de voorbereiding van een project, kan Gedeputeerde Staten in het kader van het voorbereidingskrediet besluiten tot voorfinanciering van de voorbereidingskosten.

4. Vaststellen lijst van projecten binnen de investeringsimpuls TWIN-H

Wij stellen voor om de volgende projecten op te nemen in de investeringsimpuls TWIN-H.

Project	bedrag
WI/1 Fonds Mobiliteitsmanagement	€ 160 mln.
OV/1: HOV Gooi	€ 80 mln.
OV/2: HOV Haarlem/IJmuiden	€ 60 mln.
SC/1: Programma jeugdzorg, Agenda jeugdbeleid en aansluiting jeugdzorg op	€ 10 mln.

	lokaal jeugdbeleid	
SC/2:	Stelling van Amsterdam	€ 10 mln.
SC/3:	Archeologisch infocentrum/depot	€ 10 mln.
SC/4:	Vernieuwingsimpuls Zorg en Welzijn	€ 10 mln.
SC/5:	Vernieuwingsimpuls NH musea & investering in NH monumenten	€ 5 mln.
SC/6:	Noord-Holland Digitaal museum	€ 3 mln.
GR/1:	Ontsnippering en Kwaliteitsimpuls Natuur	€ 7 mln.
GR/2:	Verbetering recreatieve verbindingen	€ 13 mln.
GR/3:	Integrale ILG projecten	€ 10 mln.
GR/4:	Sociaal-economische vitaliteit (SEV)	€ 3 mln.
GR/5:	Opschaling Beheergrondbank Laag-Holland en Grondverwerving	€ 15 mln.
H/1:	Huisvesting	€ 50 mln.
V/1	Stedelijke Vernieuwing	€ 10 mln.
V/2:	Greenport Aalsmeer	€ 10 mln.
V/3	Kustvisie & kustprogramma	€ 10 mln.
V/4	Bodemsanering: oplossen knelpunten buiten reguliere saneringsbudgetten	€ 5 mln.
V/5	Duurzame energie: Projecten en initiatieven	€ 5 mln.
V/6	Regionale zelfvoorziening energie	€ 5 mln.
V/7	Duurzame Energie: bestaande bouw	€ 5 mln.

Wij hebben uw motie (9-2a, 16 juni 2008) waarin u GS verzoekt te overwegen om vanuit de investeringsimpuls te investeren in de ontwikkeling van RTV Noord-Holland tot een crossmediaal bedrijf meegenomen in onze afweging. Gezien de minimum omvang (€3 mln.) die wij hanteren voor een project om in aanmerking te komen voor TWIN-H is opvoeren van dit project in deze impuls niet realistisch.

- In bijlage 2 treft u een nadere uitwerking van bovenstaande projecten.

5. Vaststellen van het financiële kader

De voorgestelde projectenlijst leidt tot een netto-investering van € 496 mln. De inkomsten afkomstig van EXIN-H, de meeropbrengsten van de MRB en de voorgestelde opcentenverhogingen bedragen € 768,4 mln. Deze inkomsten komen geleidelijk binnen tot en met 2031 en zijn dus niet per direct beschikbaar. Daarom moet voor een deel van de investeringen eerst geleend worden, wat geld kost (rente). Dit verklaart het ogenschijnlijke "gat" tussen de netto investering en de bruto-inkomsten.

Het financiële kader is opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

1. De geraamde inkomsten uit de opcentenverhoging, afroming van EXIN-H en verwachte meeropbrengsten van de MRB van in totaal € 768,40 mln. in de periode 2009-2031
2. Een rente van 5%
3. De kasritmes van alle projecten
4. Het principe: direct afboeken wat kan, activeren wat moet

Ad 1) De dekking van de investeringsimpuls bestaat uit de volgende componenten:

- Afroming van EXIN-H met ca. € 300 mln.
- Meeropbrengst MRB van ca. € 146 mln.
- Verhoging met 3 opcenten wat ca. € 240 mln. oplevert
- Verhoging met één extra opcent voor de aanvullende investeringsimpuls die ca. € 80 mln. oplevert.

Ad 2) Er is gerekend met een rentepercentage van 5%. Dekking van een voorstel is niet hetzelfde als financiering. In de praktijk zal de provincie niet al het te activeren geld extern hoeven lenen, maar ten dele zal de financiering uit eigen middelen kunnen plaatsvinden. Daarvoor wordt gerekend met een rentepercentage van 5%.

Ad 3) Voor de projecten is aangegeven wat het verwachte kasritme is: in welke jaren het geld naar verwachting wordt uitgegeven. Dit kasritme is gebaseerd op de projectuitwerkingen. De verwachte kasritmes zijn van invloed op het netto te investeren bedrag. Als vuistregel geldt: des te eerder het geld wordt uitgegeven des te langer de afschrijvingstermijn wordt en des te hoger de rentelasten. Dit vertaalt zich in de verhouding tussen het bruto investeringsbedrag (opbrengsten van de opcenten in de periode 2009-2031) en het netto bedrag (netto te investeren na aftrek van de rentekosten).

Communicatie

Er heeft een persconferentie plaatsgevonden over de investeringsimpuls TWIN-H. Ook zijn de relaties van de provincie geïnformeerd. Na definitieve besluitvorming in uw Staten worden de stukken m.b.t. TWIN-H in het dossier financiën op internet geplaatst.

Proces en procedure

Wij kunnen ons voorstellen dat de discussie over deze voordracht plaatsvindt in de Commissies en vervolgens in de Statenvergadering van 10 november, waarin u ook besluit over de begroting 2009. Wij sturen u deze stukken tijdig om u –indien u dit wenst– in staat te stellen het stuk tweemaal in de Commissies te bespreken.

Indien daartoe aanleiding is zal de Statenvoordracht op basis van de bespreking in de Commissies worden voorzien van een erratum ter besluitvorming op 10 november.

Na besluitvorming in uw Staten wordt verder gewerkt aan de projecten op de lijst. Als een project uitvoeringsgereed is wordt u een voordracht met een uitwerking van het project voorgelegd. Wij gaan daarbij uit van de planningen en kasritmes zoals opgenomen in de projectuitwerkingen en het financiële kader. Verantwoording en rapportage over de voortgang van projecten vindt plaats middels de reguliere P&C-cyclus. (Beide conform de overeengekomen opzet en werkwijze van de investeringsimpuls EXIN-H)

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten
van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter